

Автор: Базарбаева Балганат Еркимбаевна

Пән: Дүниежүзі тарихы

Сынып: 8-сынып

Бөлім: Америка Құрама Штаттарының күшеюі

Тақырып: АҚШ-тың батыс бағыттағы аумағы қалай кеңейді?

Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу):	7.3.1.2 XIX ғасырдағы Америка Құрама Штаттары территориясының кеңею үдерісін сипаттау.
Сабақтың мақсаты:	Барлық білім алушылардың басым бөлігі: XIX ғасырдағы АҚШ территориясының батысқа қарай кеңею үдерісінің себептерін сипаттайды. Білім алушылардың басым бөлігі: АҚШ тың территориясының кеңеюіне әсер еткен 3 ішкі факторды табады. Кейбіреулері: XIX ғасырда АҚШ территориясының кеңеюінің оның экономикасына әсерін түсіндіру.
Тілдік мақсаттар:	Тыңдалым: Бейнеролик арқылы XIX ғасырдағы АҚШ тың ішкі саяси жағдайы және капиталистік қатынастардың дамуына байланысты туған қайшылықтар нәтижесінде территорияның өзгеруі туралы тыңдайды. Оқылым: Оқулық бойынша Солтүстік және Оңтүстік штаттардың аумақтары туралы ақпарат ала отырып, картадан анықтайды. Айтылым: Топпен бірлесе отырып, XIX ғасырда АҚШ территориясының кеңею себебі туралы 3 дәлелден келтіреді Кілт сөздер: штаттар, «Монро доктринасы» плантаторлар, фермерлер Жазылым: АҚШ тың территориясының ұлғаюының оң және теріс жақтарын жіктеп жазып алады.
Күтілетін нәтиже:	XIX ғасырдағы Америка Құрама Штаттары территориясының батысқа қарай кеңею үдерісінің себептерін сипаттайды. АҚШ тың территориясының кеңеюіне әсер еткен 3 ішкі факторды табады (саяси, әлеуметтік, экономикалық) XIX ғасырдағы АҚШ территориясы кеңеюінің оның экономикасының дамуына әсерін түсіндіреді.
Бағалау критерийлері:	XIX ғасырдағы Америка Құрама Штаттары территориясының кеңею үдерісін сипаттай алады
Құндылықтарды дарыту:	Қоғамымыздағы ұлттық бірлік, бейбітшілік пен келісім
АКТ-ны қолдану дағдылары:	интерактивті тақта, Білім ленд сайты, ITест
Пәнаралық байланыс:	География
Бастапқы білім:	XVIII ғасырдағы АҚШ тың құрылуы және территориясы, жер иелену түрлері

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
-----------------	------------------------	-----------

<p>Сабақтың басы (7 мин)</p>	<p>Сәлемдесу, Түгелдеу. Психологиялық ахуал туғызу. «Шаңырақ» әдісі. Оқушыларды сабаққа ынталандыру және өзара ынтымақтастығын нығайта түсу мақсатында, қолдарын көтеріп киіз үй шаңырағын бейнелейді, Топқа бөлу «Мозаика» әдісі бойынша 3 ашық хатты жинақтап құрастыру арқылы 3 топқа бөлінеді. Топ ішінде топ басшысын сайлайды. Топтарға Бағалау парағы (қосымша №1) таратылып, сабақ барысында топ жетекшісі өз тобының мүшелерін оқу үдерісіне қатысуына қарай бағалап отырады. Әрбір дұрыс жауап үшін 1 ұпай беріледі. Фото-шоу: «XIX ғасырдағы АҚШ» «Фотоны сөйлет» әдісі арқылы бір сөйлеммен оқушылардың алдыңғы білімдерімен байланыстыра отырып, жаңа сабаққа көшеді. 1. Қандай кезең бейнеленген деп ойлайсындар? 2. Кімдер бейнеленген? 3. Олар немен айналысып жатыр? Өз ойларын жеке айтады Әр топтан 3 оқушыдан мәлімет береді және бір-бірінің айтқанын қайталамуға тиіс.</p>	<p>Бөліктерге бөлінген ашық хат Бағалау парағы Қосымша №1 Фотошоу-презентация</p>
<p>Сабақтың ортасы (20 мин)</p>	<p>«Кинометафора» әдісі «АҚШ» Т.ж. ДЖИГСО I топ: Бейнеролик арқылы «АҚШ тың батысқа қарай территориясын кеңейту қажеттіліктерін» дәледейді. (саяси, әлеуметтік, экономикалық) II топ Бейнероликте берілген ақпарат арқылы және мәтінді пайдалана отырып, «Монро доктринасына» Аналитикалық жұмыс парағын (қосымша №2) толтыра отырып, талдау жасайды. III топ: Бейнеролик және мәтін бойынша Америка Құрама Штаттарының құрамына енген штаттарды уақыт сызығына ретімен орналастырады және картадан көрсетеді. 1803 1819 1846 1848 1867 К.Б. жұлдызша таратылады Ж.ж. Зерттеу кестесі «АҚШ-тың батыс бағыттағы аумағы кеңею себебі» кестесін дәптерге толтырады АҚШ-тың батыс бағыттағы аумағы кеңеюі себептері Саяси Әлеуметтік Экономикалық Қосылған жаңа штаттар Бағалау критерийі XIX ғасырдағы Америка Құрама Штаттары территориясының кеңеюі үдерісін сипаттай алады Дескриптор -1 саяси себебін жазады -1 әлеуметтік себебін жазады -1 экономикалық себебін жазады -Кем дегенде 5 штатты атын жазады Ж. «Т» кестесі Монро доктринасының оң және теріс жақтарын анықтаңдар Монро доктринасы Оң жағы Теріс жағы Бағалау критерийі Дескриптор XIX ғасырдағы Америка Құрама Штаттары территориясының кеңеюі үдерісін сипаттай алады Монро доктринасының тиімді және тиімсіз жақтарын жіктеп жазады К.Б жұлдызша таратылады</p>	<p>https://bilimland.kz/kk/courses/geografiya-kk/amerika/lesson/amerika-qurlyhyndahy-qalalar-zhane-urbandalu https://itest.kz/kz/ent/duniezhuji-tarihy/8-synyp/lecture/hih-hasyr-men-hh-hasyr-basyndahy-duniezhuji Постер Бағалау парағы Қосымша №2 Оқулықтағы 185 беттегі мәтін Постер Оқулық 184 беттегі мәтін, карта Постер</p>
<p>Сабақтың соңы (10 минут)</p>	<p>Тест тапсырмалары арқылы сабақты бекіту Ақылдың алты қалпағы әдісі арқылы «XIX ғасырдағы АҚШ-тың батыс бағыттағы аумағы кеңеюі» Тапсырма парағы (Қосымша №3) ҚБ: бағалау кестесі бойынша топ басшыларының бағалауы</p>	<p>https://itest.kz/kz/test/673683375</p>
<p>Рефлексия (3 минут)</p>	<p>Рефлексия: Еттартқыш, Чемодан, Қоқыс жәшігі</p>	